

Tlačová správa

Včera bolo neskoro!

Rútime sa do priepasti v starostlivosti o vlastných občanov - zoberte si svojich príbuzných domov.

To, na čo Komora opatrovateľiek Slovenska upozorňuje a hovorí už dlhé roky, sa dnes stáva realitou.

Desaťročia trvajúce podfinancovanie sociálnych služieb zo strany štátu a demografické ukazovatele zvyšujúceho sa veku dožitia v starobe a chorobe si začínajú vyberať svoju daň.

Nedocenená fyzická a psychická náročnosť práce opatrovateľov, sústavné preťažovanie kvôli ich nedostatočnému počtu v zmene na pracovisku, presvedčenie, že túto prácu môže vykonávať ktokoľvek, zdegradovanie profesie opatrovateľa na niečo podradné, k tomu minimálny plat, to všetko spôsobuje, že na ponuku práce opatrovateľa sa dnes už nikto nehlási.

Aj počas týchto horúčav sú pracovné podmienky v zariadeniach neúnosné. Len málo zamestnávateľov sa snaží svojim prístupom tlak zmierňovať. Žiadna klimatizácia, žiadny skrátený pracovný čas, veď, kto by sa potom staral o prijímateľov sociálnych služieb? Aj to sú dôvody, ktoré spôsobujú nezáujem i nedostatok opatrovateľiek, ako aj k horšiu kvalitu starostlivosti.

Aj Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v SR už roky upozorňuje, že príde deň, kedy zariadenia začnú vracaať klientov príbuzným. Niektoré zariadenia už k najhoršiemu scenáru pristupujú. Prednedávnom Domov MUDr. Dallosa v Moravskom Sv. Jáne pre nedostatok opatrovateľského personálu musel zatvoriť zariadenie a žiadať príbuzných, aby si svojich rodinných príslušníkov vzali domov. Nepomohol ani Vyšší územný celok nakoľko ich zariadenia sú naplnené. Rodiny sú zdesené a nevedia, čo majú robiť. Nie sú pripravené na domácu starostlivosť. Ani štát nie je. Reforma sociálnych služieb sa má spustiť až v roku 2026 a čo dovtedy?

"Už roky upozorňujeme, že práca opatrovateľov v zariadeniach sociálnych služieb ale i terénnej opatrovateľskej starostlivosti je fyzicky a psychicky náročná a nedokáže ju vykonávať ktokoľvek," hovorí predsedníčka KOS Dana Grafiková.

V spolupráci s bývalou poslankyňou NR SR, Janou Žitňanskou, sme pred časom požiadali Úrad verejného zdravotníctva SR o uskutočnenie štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach sociálnych služieb s cieľom preverenia fyzickej aj psychickej záťaže opatrovateľov.

Týmto podnetom sme chceli preukázať, že vzhľadom na kombináciu záťažových faktorov ako psychických, tak i fyzických, si práca opatrovateľov zaslúži byť v 3.kategórii záťaže alebo aspoň v 3.platovom stupni. Takéto zaradenie by sa následne premietlo do ich vyššieho štartovacieho platu a rizikových príplatkov v niektorých zariadeniach.

Ako sme však zistili, pri výbere zariadení, v ktorých sa dozor vykonával, si úrad nestanovil žiadne kritériá. V niektorých kontrolovaných zariadeniach dokonca zamestnanci o vykonanom dozore ani nevedeli, a teda nie je jasné, ako zamestnanci z pracovnej zdravotnej služby získali relevantné informácie o náročnosti tohto povolania. Z tohto pohľadu nepovažujeme výsledné zistenia za nijako relevantné a získané dáta žiaľ len prispejú k zakonzervaniu zle nastaveného systému.

V minulosti tie najťažšie práce boli tie najlepšie platené a taktiež spoločensky uznávané.

S cieľom zatraktívnenia tejto profesie sme opakovane v minulosti žiadali započítanie praxe zo zahraničia ako aj z domácej starostlivosti, či zrovnoprávnenie platových podmienok vo verejných a neverejných zariadeniach. Navrhovali sme daňové úľavy a isté benefity na prilákanie nových opatrovateľov do systému.

Sociálne služby a ich najkľúčovejší článok - opatrovatelia však stále nie sú prioritou tohto štátu. Kompetentní aj naďalej idú cestou prehliadania a podceňovania profesie opatrovateľa, čo má za následok ich kritický nedostatok.

"Dnes opatrovatelia ledva prežívajú, hoci ťažko pracujú, dokonca častokrát musia mať aj dve práce, aby vyžili! A vidina chudoby s minimálnym dôchodkom v schátranom zdraví je tiež odrádzajúca, pretože ak dlhé roky pracujete za nízku mzdu, máte minimálny dôchodok " dodáva predsedníčka KOS Dana Grafiková.

Ako ďalej uvádza, Komora opatrovateľiek Slovenska naliehavo žiada vládu, aby bezodkladne zvýšila investície do sociálnych služieb, a to primárne na platy opatrovateľov.

"To je najväčší kameň úrazu. 64% zamestnancov v starostlivosti o klienta sú opatrovatelia a bez opatrovateľov nemôžu sociálne služby existovať!" hovorí Dana Grafiková.

Podľa KOS je zároveň potrebné výrazne zlepšiť prípravu (vzdelávania) opatrovateľiek, nakoľko v zariadeniach už dnes prevažujú klienti s ťažkým zdravotným stavom, vyžadujúcich si nielen fyzickú silu, ale aj odborné vedomosti a skúsenosti.

Spokojné opatrovateľky sú alfou a omegou pre lepšiu starostlivosť o prijímateľov sociálnych služieb, ktorá povedie k vyššej spokojnosti samotných prijímateľov a ich rodín.

Bez opatrovateľov však systém starostlivosti o odkázaných skolabuje...

V Bratislave 23.7.2024

Dana Grafiková predsedníčka

tel.: +421 907 395 985

mail: predsednicka@komoraopatrovateľiek.sk

www.komoraopatrovateľiek.sk